

DOCHODZENIE ALIMENTÓW W PRAKTYCE

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA
PORADNICTWO OBYWATELSKIE I MEDIACJE
NA TERENIE POWIATU KRAŚNICKIEGO

Obowiązkiem każdego rodzica jest łożenie na utrzymanie dzieci. Obowiązek ten trwa dopóki dziecko nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Z reguły nawet dorosłe dziecko, które uczy się lub studiuje, powinno być utrzymywane przez rodziców (nie zapominaj jednak, iż Sąd może orzec inaczej – przyjmując na przykład, iż studiując w trybie niestacjonarnym dziecko może pracować i jest w stanie samodzielnie się utrzymać). Jeżeli rodzic zobowiązany do alimentacji dziecka nie chce łożyć dobrowolnie na jego potrzeby lub łoży na potrzeby dziecka, ale w niewystarczającej kwocie, konieczne jest skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego i złożenie pozwu o zasądzenie alimentów. Istnieje również możliwość ugodowego zakończenia postępowania w drodze ugody zawartej przed mediatorem sądowym.

WŁAŚCIWOŚĆ SĄDU

Sprawa toczy się w postępowaniu procesowym i pozw jak każde pismo w sprawie musi zawierać elementy niezbędne dla pozwu i pisma procesowego. Sądem właściwym do wniesienia pozwu jest Sąd Rejonowy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania uprawnionego do alimentów (powoda) lub według miejsca zamieszkania pozwanego. Powód ma swobodę wyboru sądu właściwego do rozpoznania sprawy. W znacznej większości przypadków powód wybiera sąd właściwy według swojego miejsca zamieszkania, kierując się wszystkim bliską odległością pomiędzy miejscem zamieszkania powoda, a siedzibą sądu.

POWÓD I POZWANY

W pozwie o zasądzenie alimentów stronami są powód i pozwany. Powodem jest osoba dochodząca alimentów, zaś pozwanym osoba zobowiązana do ich uiszczania. Jeżeli powód jest małoletni działa w jego imieniu jego przedstawiciel ustawowy. W większości przypadków jest to rodzic, który sprawuje bezpośrednią opiekę nad małoletnim dzieckiem. Z chwilą osiągnięcia pełnoletności tj. ukończenia 18tego roku życia, powód nabywa pełną zdolność do czynności prawnych i wytacza powództwo samodzielnie.

POZEW O ALIMENTY – WYMOGI FORMALNE

W pierwszej kolejności w pozwie należy wskazać miejscowość oraz datę jego sporządzenia, a także właściwy sąd rejonowy oraz wydział, do którego kierowany jest pozw. W dalszej kolejności wskazujemy strony postępowania: powoda (oraz osobę jego reprezentującą jeśli jest małoletni), jego adres i numer pesel oraz pozwanego i jego adres. Należy również określić wartość przedmiotu sporu, którą wylicza się mnożąc żadaną miesięczną kwotę alimentów np. 600 złotych 12 miesięcy co daje 7 200 złotych i to właśnie ta kwota stanowi wartość przedmiotu sporu w skrócie tzw. wps. Konieczne jest również wskazanie czy przed skierowaniem sprawy do sądu strony podjęły mediację lub inną próbę polubownego pozasądowego załatwienia sporu.

POZEW W SPRAWIE O ZASĄDZENIE ALIMENTÓW JEST WOLNY OD OPŁAT.

DOCHODZENIE ALIMENTÓW W PRAKTYCE

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA
PORADNICTWO OBYWATELSKIE I MEDIACJE
NA TERENIE POWIATU KRAŚNICKIEGO

O CO WNOSIMY W POZWIE O ZASĄDZENIE ALIMENTÓW?

ALIMENTY BIEŻĄCE

W pozwie o zasądzenie bieżących alimentów wnosimy o zasądzenie alimentów od dnia wniesienia pozwu, określając miesięczną kwotę dochodzonych od pozwanego alimentów wskazując na czyją rzecz mają być płatne, do których rąk (przedstawiciela ustawowego). Należy również pamiętać o żądaniu odsetek ustawowych za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat. W tej sytuacji, gdy sąd zasądzi alimenty od pozwanego w określonej kwocie, będzie on zobowiązany do ich wyrównania od dnia wniesienia pozwu, która to data zostanie wskazana przez sąd w wyroku zasądzającym alimenty.

ALIMENTY ZALEGŁE

Powód może żądać również zasądzenia alimentów wstecz tj. od konkretnej daty za czas przed wniesieniem pozwu, nawet dłuższy niż za trzy miesiące przed dniem wniesienia pozwu. Warunek jest jednak taki, aby strona uprawniona do alimentów wykazała, że w dalszym ciągu pozostają z tamtego okresu niezaspokojone potrzeby, tj. zaległy czynsz mieszkaniowy, nieopłacone rachunki uprawnionego np. za leczenie. Można także wykazać, że osoba uprawniona do alimentów musiała zaciągnąć zobowiązania względem osób trzecich, aby potrzeby te zaspokoić – kredyt, pożyczkę. Datę, od której żądane są alimenty należy wskazać w pozwie.

W pozwie o zasądzenie alimentów jak i na późniejszym etapie postępowania powód może złożyć wniosek o udzielenie zabezpieczenia alimentacyjnego na czas trwania postępowania. Zabezpieczając roszczenie sąd określi kwotę alimentów, którą pozwany zobowiązany jest płacić do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. Wniosek o udzielenie zabezpieczenia złożony na piśmie wymaga pisemnego uzasadnienia. Jeżeli sąd wniosek uwzględni, powód już w toku postępowania, będzie miał zapewnione środki pieniężne niezbędne do swojego utrzymania.

CO NALEŻY WSKAZAĆ W POZWIE?

W pozwie o zasądzenie alimentów należy wskazać wszystkie koszty utrzymania powoda takie jak wyżywienie, odzież, obuwie, kosmetyki, środki higieny, koszty rozrywki. Jeżeli powód wymaga szczególnych wydatków na swoje utrzymanie należy je określić kwoto i napisać z czego wynikają, np. koszty leczenia, edukacji (korepetycje) czy specjalna dieta. Zasadnym jest również wskazanie możliwości zarobkowych i majątkowych osób zobowiązanych do płacenia alimentów, opisanie ich sytuacji majątkowej i uargumentowanie, że pozwany jest w stanie łożyć na utrzymanie dziecka.

DOCHODZENIE ALIMENTÓW W PRAKTYCE

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA
PORADNICTWO OBYWATELSKIE I MEDIACJE
NA TERENIE POWIATU KRAŚNICKIEGO

CO MOŻE BYĆ DOWODEM W SPRAWIE O ALIMENTY?

Należy pamiętać, że dowodem w sprawie o zasądzenie alimentów w zakresie potrzeb powoda są faktury, historia rachunku bankowego lub zaświadczenia z konkretnych instytucji wskazujące osobę, na rzecz której są wystawione oraz inne dokumenty dowodzące, że konkretna osoba poniosła dany koszt związany z zaspokojeniem potrzeb dziecka. Należy pamiętać, że zgodnie z powszechnie ugruntowanym orzecznictwem sądowym, PARAGON NIE JEST DOWODWEM W SPRAWIE, chyba, że jest on połączony z potwierdzeniem przelewu, jeżeli płatności dokonano kartą płatniczą. Wszystkie wymienione w pozwie dowody z dokumentów należy dołączyć do pozwu. Jeżeli, dokumenty są sporządzone w innym języku należy je złożyć wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski. Do pozwu należy również dołączyć skrócony odpis aktu urodzenia powoda oraz odpis aktu małżeństwa rodziców, jeżeli dziecko pochodzi ze związku małżeńskiego. Jeżeli dziecko jest pozamałżeńskie, konieczne jest złożenie odpisu pełnego aktu urodzenia dziecka. Urząd Stanu Cywilnego, w przypadku spraw o alimenty, na wniosek uprawnionego do alimentów, wydaje za darmo odpis aktu urodzenia.

Jak wskazano powyżej, uprawniony do alimentów (powód) jest ustawowo zwolniony z ponoszenia kosztów sądowych tj. opłaty od pozwu, wniosku o udzielenie zabezpieczenia alimentacyjnego, niezależnie czy wniosek złożony był wraz z pozwem czy na dalszym etapie postępowania, opłaty skarbowej od pełnomocnictwa jeżeli jest reprezentowany przez pełnomocnika oraz z innych opłat np. za odpis wyroku ze stwierdzeniem prawomocności lub o nadanie klauzuli wykonalności. Należy również pamiętać o wskazaniu załączników (dokumentów, które dołączamy do pozwu) i podpisaniu pozwu. Jeżeli powodem jest małoletni i reprezentuje go jego przedstawiciel ustawowy, to wówczas przedstawiciel ustawowy podpisuje pozew.

OD CZEGO ZALEŻY WYSOKOŚĆ ZASĄDZONYCH ALIMENTÓW?

Zgodnie z art. 135§1 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego, „zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.” W praktyce oznacza to, że sąd wydając wyrok, bierze pod uwagę usprawiedliwione koszty utrzymania powoda możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego do alimentacji oraz jego wkład w życie i wychowanie małoletniego. Dlatego powód lub rodzic, który sprawuje bezpośrednią opiekę nad małoletnim dzieckiem może dochodzić w imieniu dziecka połowy jego kosztów utrzymania lub pokrycia przez pozwanego większej części tych kosztów, jeżeli pozwany nie interesuje się dzieckiem lub jego wkład w życie i wychowanie dziecka jest znikomy.

KLAUZULA NATYCHMIASTOWEJ WYKONALNOŚCI NA ALIMENTY

W sprawach o alimenty, sąd z urzędu nada wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności. Rygor dotyczy rat płatnych po dniu wniesienia powództwa oraz co do rat płatnych przed wniesieniem powództwa za okres nie dłuższy niż za trzy miesiące. Nawet jeśli pozwany zaskarży wyrok apelacją, to i tak ze względu na zakreślony rygor będzie zobowiązany do płatności zgodnie z zaskarżonym orzeczeniem. Brak płatności świadczeń alimentacyjnych w zasądzonej kwocie osobę uprawnioną do wszczęcia egzekucji komorniczej.

DOCHODZENIE ALIMENTÓW W PRAKTYCE

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA
PORADNICTWO OBYWATELSKIE I MEDIACJE
NA TERENIE POWIATU KRAŚNICKIEGO

CO JEŚLI ZOBOWIĄZANY UCHYLA SIĘ OD OBOWIĄZKU ALIMENTACYJNEGO?

Jeśli osoba zobowiązana do płacenia alimentów pomimo wyroku sądowego ich nie uiszcza, możliwe jest zgłoszenie wniosku o wypłatę alimentów z funduszu alimentacyjnego w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł. Prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ustala się, na okres świadczeniowy tj. od dnia 01 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego. Warunkiem przyznania świadczenia jest tzw. bezskuteczna egzekucja alimentów. A za taką uznaje się sytuację, w której komornik w okresie dwóch miesięcy przed złożeniem wniosku nie ściągnie pełnej kwoty alimentów. Wniosek należy złożyć w urzędzie gminy lub miasta właściwym dla miejsca zamieszkania osoby uprawnionej.

MEDIACJA W SPRAWACH O ALIMENTY

Istnieje również inna, pozasądowa droga do ustalenia wysokości alimentów, a mianowicie mediacja. Mediacja prowadzona jest przed mediatorem wpisanym na listę mediatorów sądowych prowadzoną przez prezesów sądów okręgowych. Postępowanie mediacyjne jest dobrowolne i może być prowadzone zarówno na podstawie umowy strony jak również postanowienia sądu w toku sprawy. Zaletą postępowania mediacyjnego jest szybkość, oraz to, że to strony same ustalają wysokość obowiązku alimentacyjnego w obecności bezstronnego mediatora, którego zadaniem jest pomoc w osiągnięciu porozumienia przez osobę uprawnioną do alimentów i zobowiązaną do ich płacenia. Ugoda zawarta przed mediatorem po zatwierdzeniu jej przez sąd ma moc wyroku sądowego i po nadaniu jej przez sąd klauzuli wykonalności stanowi podstawę tytułu wykonawczy tj. umożliwia przymusową egzekucję przez komornika.